

Heliga Trefaldighets dag i nådens år 2021- Åke Malander (ELBK)

Introitus Ps 99, Gt Jes 6:1-7, Ep Rom 11:3-36, Ev Joh 3:1-15

Gud vår Fader, Gud Sonen och Gud den Helige Ande! Du himmelens och jordens skapare – dold för våra jordiska ögon, outgrundlig i ditt majestät, vi ber dig: Tala mäktigt till oss i ditt Ord och fördjupa vår insikt i den gudomliga sanningen och låt oss växa till i tron. Öppna nu idag våra hjärtan till att ta emot ditt Ords undervisning!

Idag är vi nu framme vid den heliga Treeninghetens söndag. Den här dagen firar vi för att vi i Kristi kyrka inte ska tappa bort och glömma den grundläggande kristna sanningen, att Gud i ett enda odelbart gudomsväsende samtidigt är tre självständiga personer, Fadern, Sonen och den Helige Ande. Kanske ser det då märkligt ut att dagens evangelium handlar om dopet, men vi ska se att de två faktiskt hör samman.

Den Gud vi tror på och är döpta till är den Treenige Guden

Vår kunskap om vår käre Treenige Gud, att han är Fadern, Sonen och den Helige Ande, den har vi fått av Skriften.

Därmed är den också fast och viss – och den är nödvändig för vår salighets skull.

I dagens evangelietext i Johannes 3 nämner Jesus Anden och Människosonen, som har stigit ner från himmelen, och han nämner i v. 16 och 17 ”Gud”, dvs Gud Fadern, som utgav och sände sin Son till världen. I vers 11 heter det inte jag och mitt utan ”vi” och ”vårt”, vilket antyder att det är alla tre gudomspersonerna som agerar samfällt, och ”vårt vittnesbörd” torde därför avse den gudomliga uppenbarelsen som sådan, Mose, Profeterna och Skrifterna, dvs det vi kallar Gamla testamentet, som ju på Jesu tid utgjorde hela Bibeln.

I Skriften finns många vittnesbörd om trefaldigheten i Guds väsen. Vid Jesu dop, i Matteus 3, står Sonen där i synlig gestalt, Anden sänkte sig ner som en duva och Faderns röst ljöd från himmelen. I missionsbefallningen heter det: *”... döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn”,* och detta är inte tre namn utan ett enda namn – *tre personer, och likväl en Gud.* Eller låt oss tänka på 2 Kor 13: *”Vår Herres, Jesu Kristi, nåd, Guds kärlek och den Helige Andes gemenskap vare med er alla.”* Även hos profeten Jesaja finns ett talande vittnesbörd om Guds treenighet: *”Och nu har Herren, HERREN sänt mig och sin Ande. Så säger HERREN, din återlösare, Israels helige.”* (Jes 48: 16). Sonen, Kristus, är evig, allsmäktig Gud tillsammans med Fadern och den Helige Ande. Anden är evig, allsmäktig Gud tillsammans med Fadern och Sonen. Och likväl inte tre utan *en enda* evig, allsmäktig Gud. Sådan är den Gud som Bibeln uppenbarar och som Kristi Kyrka genom alla århundradena bekänner – och förkunnar ut i hela världen för att göra alla folk till lärjungar.

Att känna den treenige Guden är nödvändigt för vår salighets skull.

”Detta är evigt liv att de känner dig, den ende sanna Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus.”

Jesus Kristus är Vägen, Sanningen och Livet. Det är genom honom, den sanna vägen till livet, som en människa blir salig. Det har alltid funnits de som visserligen vill bekänna sig till Gud Fadern, men som förringar och förnekar Sonen, Jesus av Nasaret. Man ärar och tillber inte honom på samma sätt och i samma mening som med Fadern. Men om det oupplösliga sambandet mellan Sonen och Fadern skriver Herrens apostel Johannes i sitt första brev, 2: 23. rakt på sak: *”Den som förnekar Sonen har inte heller Fadern. Den som bekänner Sonen har också Fadern”.* Hur kan man då lära känna Fadern och Sonen? Det kan vi inte av oss själva; Jesus säger i Matteus 11: *”Allt har min Fader överlämnat åt mig. Och ingen känner Sonen utom Fadern. Inte heller känner någon Fadern utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för”.*

Det är mot bakgrund av sådana bibelställen vi ska förstå Jesu kraftfulla polemik mot judarna, dvs mot deras ledare och skriftlärda, dessa hade med alla sina påbud och människoläror fört människorna vilse, så att folket blev som får utan herde. De berömde sig av att var Abrahams barn och Mose lärjungar, men de kände egentligen inte Abrahams Gud, och när Mose förelästes var det som om en slöja hängde för deras ögon. Ja, Jesus säger ju: *”Om ni trodde Mose, skulle ni tro på mig, ty om mig har han skrivit.”* Klarare kan det väl knappast sägas; förkastar man Jesus så är det för att man (ytterst sett) inte har förstått och insett vad eller rättare vem Mose och profeterna skriver om, vad de vill förmedla (deras ”anliegen”).

Men vad är då att *känna* den treenige Guden? Det är att känna och bekänna Jesus Kristus. Det är framför allt att känna och bekänna att den Gud som på Sinai gav de tio budorden, han som är den helige och rättfärdige Guden som straffar synder och överträdelser, han är den Gud som så älskade världen att han utgav sin Enfödde Son, ja att han är den Gud som *för Jesu Kristi skull* är den nådige och barmhärtige Guden, som förlåter synder och överträdelser. Då känner och bekänner vi Fadern och Sonen och den Helige Ande. Då prisar och bekänner vi Kristus och hans verk och sätter vår förtröstan på honom allena – och det är ju detta som det första budet påbjuder. I dagens evangelium lär oss Jesus också en annan viktig sida av den treenige Gudens frälsningsverk med människorna, och det den bittra sanningen att det efter syndafallet är illa ställt, ja mycket illa ställt med oss människor. Ja, säger han, det är så illa att vi måste bli födda på nytt för att kunna komma in i Guds rike. Det går inte att förbättra vår medfödda natur. Människan måste födas på nytt, en helt ny födelse behövs.

Den nya födelsen behövs, och den finns, och den är ett Guds verk.

Jesu undervisning här var ett underligt tal för Nikodemus. (Inte så konstigt, han var naturligtvis genomsyrad av fariseernas surdeg.) Han var helt främmande för den bibliska sanning vi sjunger om i en psalm (704): *"Av Adams fall fördärvad är I grund vår själ, vårt sinne. Envar i arv nu synden bär."* För honom var Adams fall i paradiset bara det första exemplet på hur en människa valde det onda istället för det goda, men det medförde inte någon arvsynd hos människosläktet. Jesu tal om en pånyttfödelse stred därför helt emot fariseernas lära. Nikodemus som här samtalar med Jesus är inte någon hedning eller ogudaktig världsmänniska, utan en ärlig man, medlem av Guds folk, en rådsherre och lärare i Israel, ja en man som t.o.m. visar kärlek till Jesus. Men likväl är allt detta bara utsidan inför Herren? Jesus dömer ut denna yttre rättfärdighet med orden: *"Det som är fött av köttet är kött."* Redan häri visar sig vår oförmåga att själva medverka vid vår egen omvändelse, vid den nya födelsen. Ingen förbättring av människan hjälper, hon är fortfarande "kött". Men vad vi själva inte förmår, det gjorde Gud, vilket några verser ur NT kan omvitna.

I **Titus 3** läser vi: *"Men när Guds, vår Frälsares godhet och kärlek till människorna uppenbarades, frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort, utan på grund av sin barmhärtighet, genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare."* Och i **Jakob 1:18**: *"I kraft av sin vilja födde han oss på nytt genom sanningens ord, för att i skulle vara en förstlingsfrukt bland dem som han har skapat."* Vidare kan vi se **1 Petrusbrevet 1:3**: *"Välsignad vare vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader. I sin stora barmhärtighet har han genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda fött oss på nytt till ett levande hopp."*

Gud ensam verkar och åstadkommer den nya födelsen eller omvändelsen, och han verkar genom medel, det vi kallar nådemedlen. Här talade Jesus om vattendopet som ett kraftigt medel för den nya födelsen. Han säger till Nikodemus, och till oss, klart och tydligt dels att människan behöver, ja måste bli född på nytt, dels att hon blir det genom dopet i vatten och Anden, den Helige Ande.

Nu handlar det emellertid inte om en yttre kännedom och "skolbokskunskap" om detta, om bara ett yttre bejakande av detsamma. För att bli en levande kunskap och insikt om den treenige Guden och hans verk kan det bara tas emot i tron. *"Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn"* (Johannes 1:12).

Därför ska du alltid av hela ditt hjärta hålla fast vid den trösterika sanningen att den helige och rättfärdige, den allsmäktige Guden, skaparen av himmel och jord, inte är en kall och ödslig makt långt borta från vår vardagliga verklighet. Tvärtom, han är dig nära, han är med dig alla dina dagar. Gud Fadern är också *din* himmelske Fader, som håller sin skyddande hand över dig på alla dina vägar. Gud Sonen är också *din* Herre och Frälsare, som har strukit ut alla dina synder och missgäningar. Gud den Helige Ande är också *din* Tröstare och Hjälpare, som har upptänt och uppehåller och bevarar tron i ditt hjärta och föder en längtan inte bara efter Ordet utan även efter Herrens heliga nattvard.

Vår käre treenige Gud, Fader, Son och Helige Ande! Av dig blev vi en gång döpta i vatten, då tecknades vi med ditt heliga Namn, då blev du vår käre Fader och vi dina barn. Ja, då blev vi födda på nytt, då förlät du oss all vår synd och gjorde oss till himmelrikets medborgare.

Nu ber vi dig: Kom i nåd till oss även idag och ta din boning i oss och var vår Tröstare och Hjälpare efter ditt löfte och led oss på dina vägar – hem till de himmelska boningarna, som Jesus har förvärvat åt oss. Amen.